

فردا به احترام زمین استارت نزنید

روز جهانی بدون خودرو در کشورمان تاکنون جدی گرفته نشده، چون در تقویم ملی کشور چنین مناسبتی ثبت نشده و برای تشویق شهروندان به استفاده کمتر از خودروی شخصی نیز راهکار و طرح مطالعه‌شده‌ای تاکنون به مرحله اجرا نرسیده است در واقع باید گفت اغلب طرح‌هایی که تاکنون در کشورمان در این حوزه اجرا شده بیشتر با هدف ایجاد ممنوعیت برای شهروندان بوده تا تشویق آنها به استفاده از حمل و نقل عمومی.

روز جهانی بدون خودرو در کشورمان تاکنون جدی گرفته نشده، چون در تقویم ملی کشور چنین مناسبتی ثبت نشده و برای تشویق شهروندان به استفاده کمتر از خودروی شخصی نیز راهکار و طرح مطالعه‌شده‌ای تاکنون به مرحله اجرا نرسیده است در واقع باید گفت اغلب طرح‌هایی که تاکنون در کشورمان در این حوزه اجرا شده بیشتر با هدف ایجاد ممنوعیت برای شهروندان بوده تا تشویق آنها به استفاده از حمل و نقل عمومی.

برای نمونه می‌توان به طرح مناطق زوج و فرد یا طرح ترافیک اشاره کرد که جز ضایع کردن حقوق شهروندان در استفاده از خودرو، تاثیری در کاهش آلودگی هوا و تعداد خودروهای تک‌سرنشین نداشته است.

امسال روز جهانی بدون خودرو در کشورمان مصادف شده با آغاز سال تحصیلی و زمانی که به گفته پلیس راهور، ترافیک در کلانشهری مانند تهران 20 درصد افزایش خواهد داشت. بنابراین باید در چنین شرایطی تمام مسئولان و مدیران به جای اجرای طرح‌های غیرکارشناسانه، دست به دست هم دهند تا حمل و نقل عمومی توسعه پیدا کرده و از کیفیت مناسبی برخوردار شود، زیرا با توجه ویژه به حمل و نقل عمومی است که می‌توان از مشکلات ترافیک کشور و مسائل زیست محیطی که هر سال جان هزاران شهروند را می‌گیرد، کاست.

ممنوعیت آسان‌تر است

ایجاد ممنوعیت برای شهروندان همیشه آسان‌ترین راهکار کنترل ترافیک است، اما کارایی چندانی ندارد و باید آن را پاک کردن صورت مساله دانست. مهدی یدی همدانی دبیر شورای عالی هماهنگی ترافیک شهرهای کشور در گفت‌وگو با جام جم تصریح می‌کند: در کشورمان بیشتر از این که کیفیت توسعه حمل و نقل عمومی مد نظر مسئولان باشد، ایجاد محدودیت در اولویت است.

مسئولان بیشتر به ایجاد ممنوعیت پرداخته و فراموش کرده‌اند توسعه حمل و نقل عمومی و افزایش کیفیت آن می‌تواند نقش پررنگ‌تری در تشویق شهروندان برای استفاده کمتر از خودروی شخصی داشته باشد.

یدی همدانی با اشاره به این که خودروی شخصی، رقیب جدی حمل و نقل عمومی است، عنوان می‌کند: وقتی تقاضا برای استفاده از حمل و نقل عمومی افزایش پیدا می‌کند که استفاده از خودروی شخصی محدود شود، مانند ایجاد ممنوعیت برای تردد، تعیین عوارض برای معابر خاص، مالیات برای بنزین یا افزایش هزینه پارکینگ. این درحالی است که باید تاکید کرد، در کشورمان تاکنون به این موارد توجه نشده و برای توسعه و ارتقای کیفیت حمل و نقل عمومی تلاشی جدی صورت نگرفته است. بنابراین نباید تمامی گناه را پای شهروندان نوشت، زیرا اگر شخصی تصمیم بگیرد از خودروی شخصی استفاده نکند به احتمال زیاد در طول روز برای آمد و شد با مشکل روبه‌رو خواهد شد.

وی درباره نبود روز بدون خودرو در تقویم ملی کشور نیز عنوان می‌کند: از سوی وزارت کشور به مسئولان پیشنهاد دادیم روز بدون خودرو در تقویم کشورمان نیز ثبت شود، اما تاکنون این کار صورت نگرفته و حتی روز حمل و نقل در تقویم سال جدید حذف شد.

این در حالی است که در نظر گرفتن چنین مناسبت‌هایی در تقویم دست کم می‌تواند در ایجاد انگیزه برای شهروندان تاثیرگذار باشد.

لزوم فرهنگسازی

فرهنگسازی را باید کلید موفقیت کشورهایی دانست که توانسته‌اند تعداد خودروهای تک‌سرنشین خود را کاهش دهند. این کشورها با یک روز بدون خودرو در سال، کار خود را آغاز کرده‌اند و اکنون برخی از آنها به ماه یا هفته‌ای یک روز بدون خودرو رسیده‌اند.

یدی همدانی:

در کشور بیشتر از این که کیفیت توسعه حمل و نقل عمومی مدنظر مسئولان باشد ایجاد محدودیت برای شهروندان در اولویت است

دبیر شورای عالی هماهنگی ترافیک شهرهای کشور می‌افزاید: وقتی به مسائل فرهنگی خود نگاه می‌کنیم متوجه می‌شویم در برخی مناسبت‌ها مانند عیدها یا مناسبت‌های مذهبی مثل تاسوعا و عاشورای حسینی مردم از این که از خودروی شخصی استفاده نکنند استقبال می‌کنند، بنابراین می‌توان از این تجربه استفاده کرد و آن را توسعه داد.

وی ادامه می‌دهد: پیشنهاد های مطرح شده در این حوزه تا به حال ثمربخش نبوده اما وزیر کشور در بخشنامه‌ای از استانداران خواسته برای تشویق پیاده روی و کاهش استفاده از خودروی شخصی اقدامات اجتماعی لازم را انجام دهند.

روز بدون خودرو، مطالبه اجتماعی

با توجه به اقدامات صورت گرفته در این حوزه باید تاکید کرد، تنها راهکار بازشدن گره حمل و نقل عمومی کشور، تبدیل

این موضوع به مطالبه ای اجتماعی است، زیرا به این شکل مسئولان به انجام اقدامات شایسته تر ناچار خواهند شد. این در حالی است که مسئولان نیز می توانند با در نظر گرفتن روز بدون خودرو در کشور، شهروندان را به استفاده کمتر از خودروی شخصی تشویق کنند. البته باید یادآور شد، روز جهانی بدون خودرو در کشورمان مصادف شده با آغاز سال تحصیلی بنابراین بهتر است زمان مناسب تری برای این کار در نظر گرفته شود؛ روزی که مشکلات ترافیکی کمتر و شرایط جوی مناسب تر است.

پای لنگ حمل و نقل عمومی
شهروندان بسیاری از کلانشهرهای دنیا با راحتی می توانند روز بدون خودرو داشته باشند، زیرا اگر خودروی شخصی خود را از خانه خارج نکنند، می توانند از حمل و نقل عمومی سریع و ارزان استفاده کنند، اما در کشورمان اگر از خودروی شخصی استفاده نکنند دچار مشکل می شوند و دست کم به قرارهای خود بموقع نخواهند رسید .

اسماعیلی:

ترافیک و حمل و نقل کشور
زمانی درست می شود که
سرن سه قوه به موضوع حمل و
نقل و ترافیک به عنوان اولویت

مهم کشور توجه کنند

علیرضا اسماعیلی، مدرس دانشگاه تهران و عضو هیات علمی دانشگاه علوم انتظامی نیز در گفت وگو با جام جم اظهار می کند: فضای مناسبی برای استفاده از وسایل پاک مانند دوچرخه در کلانشهرها وجود ندارد، زیرا مسیر دوچرخه سواری نداریم و شرایط معابر اجازه استفاده از این وسیله را به شهروندان نمی دهد. نبود چنین زیرساخت هایی را باید یکی از دلایل عمده اجرا نشدن روز بدون خودرو در کشور دانست ، بنابراین افراد علاقه مند به استفاده کمتر از خودروی شخصی نیز برایشان مقدور نیست چنین کاری انجام دهند، چون زندگی عادی آنها دچار مشکل می شود.

عقب ماندگی در حمل و نقل عمومی

عضو هیات علمی دانشگاه علوم انتظامی عنوان می کند: حمل و نقل عمومی به سمت توسعه حرکت می کند، اما چون چند دهه در حوزه حمل و نقل و ترافیک عقب افتادگی داریم ، دچار چنین مشکلاتی شده ایم، زیرا از اوایل دهه 50 تا نیمه دهه 70 حمل و نقل و ترافیک موضوعی جدی نبود و در اولویت برنامه ها قرار نداشت. متأسفانه در این سال ها آمار دقیقی در حوزه ترافیک نداریم، حتی آمار در حوزه حوادث ترافیکی دقیقی نیست. براین اساس حمل و نقل عمومی، از جمله پایتخت با نقطه مطلوب فاصله دارد و در دیگر کلانشهرها نیز شرایط مناسب نیست.

در این میان می توان گفت نبود هماهنگی تعامل بین بخشی و بی توجهی برخی مسئولان از دلایل عمده بهبود نیافتن حمل و نقل عمومی و ترافیک در کشور است.

اسماعیلی تصریح می کند: ترافیک و حمل و نقل ما زمانی درست می شود که عالی ترین مقامات، یعنی روسای سه قوه به موضوع حمل و نقل و ترافیک به عنوان اولویت مهم کشور توجه کنند. به این ترتیب می توان امیدوار بود در کمتر از پنج سال بسیاری از مشکلات این حوزه برطرف شود.

ویژگی های حمل و نقل عمومی مناسب

سریع، راحت، ارزان و سهل الوصول بودن چهار ویژگی حمل و نقل عمومی مطلوب است. وقتی چنین شرایطی حاکم باشد، شهروندان از حمل و نقل عمومی استقبال می کنند. علاوه بر این سیستم حمل و نقل عمومی باید به گونه ای باشد که زنان باردار، سالمندان و افراد معلول با راحتی بتوانند از آن استفاده کنند. ایستگاه های اتوبوس نیز باید به شکلی ساخته شود که عواملی مانند، گرما، سرما، باد، باران و تابش نور خورشید شهروندان را آزرده نکند.

مهدی آیینی
جامعه